

Αλιμπέκιοϊ

Περίληψη :

Μικρό χωριό αγροτών στο νομό Τούλτσας, στην περιοχή της Δοβρουτσάς. Οι Έλληνες εγκαταστάθηκαν εκεί μετά το Ρωσοοθωμανικό πόλεμο του 1828-1829. Μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού στη Ρουμανία το 1989 συστάθηκε ελληνική κοινότητα αναγνωρισμένη από τη ρουμανική και την ελληνική κυβέρνηση.

Άλλες Ονομασίες

Izvoarele, Ιζβοάρελε, Regele Ferdinand I, Filimon Sarbu, Νίκος Ζαχαριάδης, Alibey köy, Alibeichioi, Libichioi

Γεωγραφική Θέση

Βορειοδυτικά παράλια Εύξεινου Πόντου

Ιστορική Περιοχή

Δοβρουτσά

Διοικητική Υπαγωγή

Νομός Τούλτσας

Γεωγραφικές Συντεταγμένες

1. Ονομασία – Ανθρωπογεωγραφία – Ιστορία

Μικρό ελληνόφωνο χωριό στο νομό της [Τούλτσας](#), στη διασταύρωση των δρόμων Τούλτσας-Ματσίν και Babadag-Isaccea.¹

Οι πηγές μας για την ιστορία του χωριού είναι πολύ φτωχές, εξαιτίας του γεγονότος ότι το Αλιμπέκιοϊ ήταν ένας μικρός αγροτικός οικισμός μακριά από αστικά κέντρα και χωρίς κάποια ιδιαίτερη οικονομική σημασία. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Έλληνες πρόξενοι της περιοχής δεν το αναφέρουν. Οι κάτοικοι ήταν αρχικά Οθωμανοί υπήκοοι, ενώ, όταν η περιοχή της Δοβρουτσάς ενσωματώθηκε στο ρουμανικό βασίλειο, μετά το Ρωσο-οθωμανικό πόλεμο του 1877-1878 και τη συνθήκη του Βερολίνου το 1878, έλαβαν τη ρουμανική υπηκοότητα.

Οι κάτοικοι κατάγονταν από το χωριό Acdere (Aspru) της περιοχής της [Βάρνας](#) ή, σύμφωνα με μάλλον λιγότερο βάσιμα στοιχεία, από τη [Μεσημβρία](#) της Θράκης και ακολούθησαν το ρωσικό στρατό κατά την αποχώρησή του από την Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά τη λήξη του Ρωσο-οθωμανικού πολέμου του 1828-1829. Αρχικά εγκαταστάθηκαν στη νότια Βεσσαραβία αλλά πολύ σύντομα, από το φθινόπωρο του 1830, μετακινήθηκαν στο Αλιμπέκιοϊ. Ο μικρός οικισμός, μόλις 20 οικογένειες το 1850, αποτελούνταν κυρίως από ελληνόφωνους, καθώς και πολύ λίγες οικογένειες βουλγαρόφωνων, που σταδιακά αφομοιώθηκαν. Το χωριό ήταν σχετικά απομονωμένο και οι κάτοικοι, που παντρεύονταν κυρίως μεταξύ τους, παρέμειναν ελληνόφωνοι. Άλλωστε και οι ιερείς ήταν, μέχρι το 1882, αποκλειστικά Έλληνες από τη Θράκη ή και από το ίδιο το χωριό, ενώ μέχρι τα Μεσοπολεμικά χρόνια, εν μέρει τουλάχιστον, η Θεία Λειτουργία τελούνταν στην ελληνική γλώσσα.²

Οι κάτοικοι ασχολούνταν με τη γεωργία, θεωρούνταν μάλιστα ιδιαίτερα καλοί αγρότες, ενώ Ρουμάνοι μελετητές υπογράμμιζαν και το εμπορικό τους δαιμόνιο, καθώς προσπαθούσαν να πουλούν οι ίδιοι τα προϊόντα τους ταξιδεύοντας μέχρι την Τούλτσα. Από την άλλη, έκριναν αρνητικά τις οπισθοδρομικές συνήθειες και προκαταλήψεις τους καθώς και την, παράδοση για τους κατοίκους της περιοχής, έλλειψη σεβασμού έναντι των γερόντων.³

Παρά το γεγονός ότι οι κάτοικοι του χωριού ήταν –και είναι ακόμα και σήμερα– ελληνόφωνοι, πολλές φορές τόσο οι ρουμανικές αρχές όσο και διάφοροι περιηγητές και επιστήμονες τους θεωρούσαν [Γκαγκαούζους](#).⁴ Οι ίδιοι οι κάτοικοι αυτοαποκαλούνταν, στα πρώτα Μεσοπολεμικά χρόνια, Ρωμαίοι ή «Ρουμνοί» (Rumni) οι μεγαλύτεροι, ενώ Έλληνες οι νεότεροι (Elini, Greci). Αντίθετα, οι Ρουμάνοι των γειτονικών χωριών τους αποκαλούσαν Έλληνες ή Γκαγκαούζους, αλλά και

Αλιμπέκιοϊ

κάποτε Τσιγγάνους, πιθανότατα γιατί ήταν σχετικά απομονωμένοι από τις άλλες κοινότητες της περιοχής.

Η ονομασία του χωριού ακολούθησε την ιστορική εξέλιξη της περιοχής. Αρχικά ονομαζόταν Alibey köy από έναν Οθωμανό αξιωματούχο που είχε περιουσία στην περιοχή, ενώ κατά τα Μεσοπολεμικά χρόνια πήρε το όνομα του τότε βασιλιά της Ρουμανίας Φερδινάνδου Α'.⁵ Κατά τα πρώτα Μεταπολεμικά χρόνια ονομάστηκε Νίκος Ζαχαριάδης, προς τιμήν του γενικού γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, αργότερα Filimon Sarbu (Ρουμάνος πολιτικός της Αριστεράς), ενώ από τη δεκαετία του 1960 Izvoarele, δηλαδή Πηγές.

Με την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος, το 1989, συστάθηκε ελληνική κοινότητα και αποστέλλονται Έλληνες δάσκαλοι και νηπιαγωγός για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Πολλοί κάτοικοι του χωριού εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Ας σημειωθεί επίσης ότι κάποιοι Έλληνες του χωριού δραστηριοποιήθηκαν στη λογοτεχνία και τις τέχνες.

2. Εκπαίδευση – Λαϊκός πολιτισμός

Οργανωμένο [ελληνικό σχολείο](#), στα πρότυπα των άλλων ελληνικών παροικιών της Ρουμανίας, δεν πρέπει να συστάθηκε ποτέ στο Αλιμπέκιοϊ. Ωστόσο, από τα μέσα του 19ου αιώνα, ίσως και νωρίτερα, οι ιερείς δίδασκαν στην οικία τους ελληνικά σε κάποια παιδιά, συνήθως σε όσα προορίζονταν για ιερείς ή ψάλτες.⁶

Ρουμανικό δημοτικό σχολείο οργανώθηκε λίγα χρόνια μετά την ενσωμάτωση της Δοβρουτσάς, και συγκεκριμένα στα 1885. Είχε συνήθως ένα δάσκαλο ή δασκάλα, αν και από τις αρχές του 20ού αιώνα ο αριθμός των δασκάλων αυξήθηκε στους 2 ή 3. Υπήρχε επίσης νηπιαγωγείο, ενώ κατά τα πρώτα Μεσοπολεμικά χρόνια ιδρύθηκε ένα μικρό μουσείο, λαογραφικό και ιστορικο-αρχαιολογικό, στο κτήριο του σχολείου και οικοδομήθηκε νέο και μεγαλύτερο κτήριο για το κατώτερο σχολείο. Φυσικά, η γλώσσα διδασκαλίας ήταν τα ρουμανικά και, καθώς οι Έλληνες του Αλιμπέκιοϊ ήταν Ρουμάνοι υπήκοοι, η φοίτηση ήταν υποχρεωτική. Ο ρόλος που διαδραμάτισε το σχολείο, και ιδίως μερικοί από τους διδάσκοντες όπως ο Ν. Βονζιου, τόσο στη διάδοση της ρουμανικής γλώσσας όσο και στη διάσωση του λαϊκού πολιτισμού του χωριού, ήταν ιδιαίτερης βαρύτητας.⁷ Αρκετά παραμύθια, τραγούδια, παροιμίες και παραδόσεις των κατοίκων του Αλιμπέκιοϊ, όλα στην ελληνική γλώσσα, δημοσιεύτηκαν από διάφορους ντόπιους λογίους, αλλά στο λατινικό αλφάβητο.⁸

1. Bonjug, N., "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 273.

2. Bonjug, N., "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 273 -277· Brătescu, C., "Câteva notițe despre "Grecii" din satul Regele Ferdinand (fost Alibeichioi, în jud. Tulcea)", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 269-270.

3. Bonjug, N., "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 278-279.

4. Πρβλ. Brătescu, C., "Câteva notițe despre "Grecii" din satul Regele Ferdinand (fost Alibeichioi, în jud. Tulcea)", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 270.

5. Bonjug, N., "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 273.

6. Bonjug, N., "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 277.

7. Bonjug, N., "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 277-278.

8. Βλ. ενδεικτικά Bonjug, N., "Folclor grecesc din satul Regele Ferdinand – Tulcea", *Analele Dobrogei* XI/1-12 (1930), σελ. 140-152· Bonjug, N., "De la "Grecii" din satul Regele Ferdinand, Tulcea", *Analele Dobrogei* XV (1934), σελ. 78-86.

Αλιμπέκιοϊ

Βιβλιογραφία :

	Brătescu C. , "Câteva notițe despre "Grecii" din satul Regele Ferdinand (fost Alibeichioi, în jud. Tulcea)", <i>Analele Dobrogei</i> , X/1-2, 1929, 268-272
	Bonjug N. , "Note asupra "Grecilor" din satul Regele Ferdinand I", <i>Analele Dobrogei</i> , X/1-2, 1929, 273-289

Δικτυογραφία :

	Η ανακάλυψη ελληνικού χωριού στη Ρουμανία http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_2_24/03/2006_178463

Πηγές

Bonjug, N., "Folclor grecesc din satul Regele Ferdinand – Tulcea", *Analele Dobrogei* XI/1-12 (1930), σελ. 140-152.

Bonjug, N., "De la "Grecii" din satul Regele Ferdinand, Tulcea", *Analele Dobrogei* XV (1934), σελ. 78-86.

Παραθέματα

Τραγούδι από το Αλιμπέκιοϊ / Ιζβοάρελε

Ασπρο μου περιστέρι
από τον τόπο μου,
μαύρο μου χελιδόνη
από την Αραπιά,
χαμήλωσε τα φτιρά
να γράψω μια γραφή,
να στείλω στη μανούλα μ',
να μη με καρτερεί
και τον γέρον μου ποτές να μη θαρρεί,
να στείλω και την αγάπη μ'
να πάει να παντρευτεί,
Τούρκο να μη μπάρει
και πάει και κολαστεί,
κι να πάρει του διάκου τον υιό,
να πάει να αγιαστεί.

Πηγή: Brătescu, C., "Câteva notițe despre "Grecii" din satul Regele Ferdinand (fost Alibeichioi, în jud. Tulcea)", *Analele Dobrogei* X/1-2 (1929), σελ. 270-271. Το άτιτλο τραγούδι δημοσιεύτηκε στο λατινικό αλφάβητο. Εδώ μεταγράφηκε στο ελληνικό.